

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK

Contactpersoon

Datum
6 april 2021

Bijlage: 1
Organisatie veiligheid in projecten

memo

Aanpak veiligheid bij uitbreiding Marker Wadden met E-eilanden

Deze memo heeft tot doel om de aanpak te beschrijven met betrekking tot het borgen van de veiligheid bij uitbreiding Marker Wadden met E-eilanden. De aanpak zal nader worden uitgewerkt en beschreven worden in het integrale veiligheidsplan van opdrachtgever.

Voor de aanpak van dit IVP zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd):

- Sleutelmoment noemen, conform de systematiek RWS. Dit is: sleutelmoment 4 "Bij aanvang werkzaamheden buiten".
- Het werk kan pas starten als er een calamiteit- en escalatieplan is.
- OG leunt op ON (ON heeft ambitie om naar een hogere traptrede op de veiligheidsladder te komen: van preventief naar anticiperend handelen op het gebied van integrale veiligheid. Hierdoor kan OG op een efficiënte wijze ("mean and lean") organiseren.
- Beschrijven van rollen, taken verantwoordelijkheden, voor de essentie zie tabel 1.
- Integrale veiligheid is onderdeel van systeemgerichte contract beheersing (SCB).
- Beknopte omschrijving van de werkzaamheden en planning gegeven (2021 werk, 2022 stilliggen, 2023 werk, 2023 overdracht) ook in relatie tot risico's.
- vermelden van toprisico's m.b.t. veiligheid: o.a. werken op en bij het water, ongewenste bezoekers en wijze van beheersing
- Doorstart en leerervaring aanleg ABCD benoemen

Dit plan zal worden opgesteld door de veiligheidsadviseur van het Bouwteam.

Tabel 1: Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid project Marker Wadden, uitbreiding E-module (2021). Voor de organisatie van veiligheid in projecten, zie bijlage 1 (sleutelmoment 4).

rollen	namen	verantwoordelijkheid
VGC (V&G-coördinator)		Tot 2023: Formeel eindverantwoordelijk dat deze stukken zijn opgesteld en geactualiseerd. Coaching TM zodat deze gesteld komt te staan voor de taak Coördinator Ontwerpfase. - Rol in calamiteitenplan en escalatielijn
Veiligheidsadviseur	Via RHDHV	Toetsen veiligheidsproducten ON + rapporteren Lopen veiligheidsrondes + doen van waarnemingen Actualiseren veiligheidsproducten OG
Coördinator-ontwerp = TM		Vanaf 2023: Formeel eindverantwoordelijk dat deze stukken zijn opgesteld en geactualiseerd (met VGC als coach /begeleider) - Rol in calamiteitenplan en escalatielijn
TM		- Rol in calamiteitenplan en escalatielijn
CM		- Rol in calamiteitenplan en escalatielijn

rollen	namen	verantwoordelijkheid
Portfoliomanager	██████████ (PPO-MN)	Gedelegeerd opdrachtgever, Integraal eindverantwoordelijk - Rol in calamiteitenplan en escalatielijn
Opdrachtnemer	██████████ ██████████ (Boskalis)	Opstellen calamiteitenplan, IVP, RI&E, IVD Integraal borgen veiligheid tijdens de realisatie Verzorgen overdracht actueel IVD bij einde werk - Rol in calamiteitenplan en escalatielijn

Bijlage 1: ORGANISATIE VAN VEILIGHEID IN PROJECTEN

MAART 2021

In deze paragraaf staat de rolverdeling ten aanzien van veiligheid in projecten. Iedere medewerker die een rol vervult binnen het project heeft een voorbeeldfunctie, kent zijn eigen rol en verantwoordelijkheid en handelt proactief.

Taken kunnen worden uitbesteed, verantwoordelijkheden niet. De eindverantwoordelijkheid voor veiligheid berust altijd bij de opdrachtgever, met de projectmanager als vertegenwoordiger.

Portfoliomanager (PFM)	<ul style="list-style-type: none"> • Is verantwoordelijk voor de compleetheid en de juistheid van de verantwoording van de gemaakte Bouwkundige, Technische en Organisatorische (BTO)-keuzes bij opdrachtverlening aan een IPM-team (sleutelmoment 1); • Is verantwoordelijk voor de compleetheid en de juistheid van de eerste inventarisatie van risico's die voortkomen uit de BTO-keuzes en de beschikbare Integraal Veiligheidsdossiers bij opdrachtverlening aan een IPM-team (sleutelmoment 1); • Delegeert de taken inzake de toetsing van de BTO-keuzes en de risico's aan de VGC; • Indien uit de toetsing, tijdens een van de sleutelmomenten, van de VGC tekortkomingen naar voren komen waar door het IPM-team niet adequaat op wordt gereageerd, kan de VGC escaleren naar de Portfoliomanager. De portfoliomanager moet vervolgens aangeven wat hij of zij met de bevindingen doet. •
Projectmanager (PM)	<ul style="list-style-type: none"> • Is eindverantwoordelijk voor veiligheid binnen de projectscope; • Is verantwoordelijk voor veiligheidscultuur binnen projectteam en scopegebied; • Spreekt andere IPM-rolhouders en projectteamleden aan op veiligheid; • Draagt binnen het project het belang van veiligheid uit; • Stuurt op houding en gedrag; • Is actiehouder bij het afhandelen van incidenten; • Overlegt periodiek met TM, CM en OM over de dagelijkse praktijk inzake veiligheid.
Technisch Manager (TM)	<ul style="list-style-type: none"> • Is operationeel verantwoordelijk voor borging van integrale veiligheid conform dit Kader; • Ziet toe op uitvoering conform eisen, wetten en regelgeving, op alle veiligheidsdomeinen; • Is aanspreekpunt bij incidenten, stemt af met projectmanager; • Draagt de gedragsregels veiligheid RWS binnen het projectteam uit; • Is verantwoordelijk voor het op (laten) stellen van een Integraal Veiligheidsplan en het uit (laten) werken van de Ontwerp RI&E Veiligheid in de contractvoorbereidingsfase. Dit geldt ook voor ingenieursdiensten voorafgaand aan het zogenaamde 'hoofdcontract'! (sleutelmoment 3); • Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen doet indien uit de toetsing (IVP-ontwerp en IVP uitvoering) van de VGC tekortkomingen naar voren komen; • Vervult de rol van Coördinator voor de Ontwerpfase <ul style="list-style-type: none"> ○ Bewerkstelligt dat artikel 2.26 Arbo besluit wordt uitgevoerd; ○ Heeft wettelijke plicht van toezicht op uitvoering van het V&G-beleid door opdrachtnemer; ○ Stelt het IVP op of laat dit opstellen; ○ Stelt het IVD samen voor degene die beslist over de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk in de gebruiks- of sloopfase; ○ Is aanspreekpunt voor coördinator Ontwerp en coördinator Uitvoering bij ON.

Operationele taken TM / Coördinator Ontwerp	<ul style="list-style-type: none">• Belang van veiligheid uitdragen richting RWS-projectteam;• Integratie bewaken van veiligheid in de projectsturing (projectplan, projectrisicodatabase, KES, contract, toets-strategie);• Veiligheidscultuur in het projectteam bevorderen door adviezen, workshops en presentaties;• Gevraagd en ongevraagd melden van aandachtspunten en faciliteert dat die aandachtspunten in overleg met de betreffende domeinadviseurs worden opgelost;• Op (laten) stellen en (laten) actualiseren van de Ontwerp RI&E;• IVP op (laten) stellen en actueel (laten) houden;• Uitvoering van maatregelen en afspraken uit het Integrale Veiligheid Plan bewaken;• Overleggen met objectbeheerder over verkrijgen van IVD's van bestaande objecten binnen de projectscope;• Incidentregistratie en -analyse bewaken en hierover adviseren;• Relevante veiligheidsrisico's toetsen en zo nodig opschalen en escaleren;• Legt inkoopplan voor aan de V&G-coördinator (VGC-RWS) ter toetsing (sleutelmoment 2);• Controleert het V&G-plan uitvoering en biedt dit plan tevens aan ter acceptatie aan de V&G coördinator (VGC-RWS) (sleutelmoment 4);• Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen van de VGC doet indien beheersing van verwachte risico's niet voldoen aan wettelijke verplichtingen (sleutelmomenten 2, 3, 4, 5).
---	---

Belangrijke opmerking:

De coördinator voor de ontwerpfase en de V&G-coördinator zijn 2 verschillende functionarissen. De rol van de coördinator voor de ontwerpfase, zoals expliciet benoemd wordt in het arbobesluit, wordt in principe (vanaf 01-05-2023 altijd) door de Technisch Manager ingevuld Tot 01-05-2023 kan een keuze worden gemaakt tussen TM en V&G coördinator. Zie intranet). De V&G-coördinator, die vanuit de veiligheidspool wordt gefaciliteerd, ondersteunt de coördinator voor de ontwerpfase tijdens het project.

Manager Projectbeheersing (MPB)	<ul style="list-style-type: none">• Voert risicomanagement uit;• Coördineert interne kwaliteitsborging (IKB);• Coördineert de beschikbaarheid van de juiste stuurinformatie;• Beoordeelt het veiligheidsmanagement binnen zijn/haar project op werking, prestaties en resultaten, vanuit het perspectief van Managementinformatie, en dus ten dienste van de verantwoordelijkheid van de rolhouders dien aangaande;• Coördineert 3x per jaar, voorafgaand aan elke T-rapportage, de beoordeling van het veiligheidsmanagement binnen zijn project aan de hand van VMP;• Beoordeelt de arbeidshygiënische strategie op de RWS werkplek (bij bouwkeet: let op BHV, brand- en vluchtvoorzieningen);• Faciliteert verbeteringen via managementinformatie en advies aan rolhouders;• Faciliteert de rapportage, waaronder veiligheid, aan de opdrachtgever in de projectendatabase.
---------------------------------------	---

Omgevingsmanager (OM)	<ul style="list-style-type: none">• Inventariseert de veiligheid in de omgeving en stemt af met de TM;• Inventariseert klanteisen inzake veiligheid;• Overlegt met de veiligheidsregio;• Minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving (verkeer, omwonenden).• Communiqueert en stemt af met omgeving;• Validatie van sociale veiligheid in ontwerp bij stakeholders.
--------------------------	---

Contractmanager (CM)	<ul style="list-style-type: none">• Vertaalt veiligheidseisen in contracteisen en UVO's;• Ziet toe op handhaving van de contracteisen, dus ook voor veiligheid;• Ziet toe op het melden en afhandelen van incidenten;• Bespreekt veiligheid periodiek met opdrachtnemer (knelpunten, opgetreden incidenten, auditresultaten);• Is verantwoordelijk (of de inkoopadviseur bij afwezigheid van een contractmanager) voor het selecteren en opnemen van de belangrijkste te verwachten veiligheidsrisico's in het inkoopplan (sleutelmoment 2);• Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen doet indien uit de toetsing (inkoopplan) van de VGC tekortkomingen naar voren komen (sleutelmoment 2);• Is in de contractvoorbereidingsfase verantwoordelijk voor het vastleggen van de verplichtingen van de opdrachtnemer, die voortkomen uit het Integraal Veiligheidsplan, in de contracteisen;• Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen van de VGC doet indien beheersing van verwachte risico's niet voldoen aan wettelijke verplichtingen (sleutelmoment 2).
Informatie voorzieningsmanager (IVM)	<ul style="list-style-type: none">• Draagt zorg voor de evaluatie en toetsing van het informatievoorziening ontwerp (V&V proces) van ON en overige gemaakte afspraken;• Is samen met de rest van het IPM team verantwoordelijk voor het naleven van de eisen rondom Cyber Security zowel binnen het projectteam als in de realisatie van het werk;• Leveren van bijdrage aan borging van informatievoorzieningstechnologie in het contract;• Coördineren van de veiligheidsaspecten binnen de deelleveringen van CIV (inclusief de IA bouwblokken);• Coördineren van de integratie van de bouwblokken t.b.v. het gebruik;• Leveren van materiedeskundigheid voor:<ul style="list-style-type: none">◦ SCB toetsing informatievoorzieningstechnologie (bijv. producttoetsen van veiligheidsplannen en procestoetsen);◦ Verificatie informatievoorzieningstechnologie (bijv. ontwerpen, eisen en testplannen);• Deelnemen aan veiligheidsronden en safety walks;• Monitoring en toetsing van ontwerp en uitvoering op het voldoen aan de wettelijke en contractuele uitgangspunten cybersecurity en deelleveringen CIV (incl. VTW's).•
V&G-coördinator (VGC)	<p><u>Sleutelmoment 1: Bij opdrachtverlening aan IPM-team</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Toetst of gemaakte BTO-keuzes op juiste wijze zijn verantwoord en zijn vertaald in een eerste risico-inventarisatie conform het sjabloon Ontwerp RIE Veiligheid uit de Werkwijzer Rijkswaterstaat. Bij de toetsing maakt de VGC onder meer gebruik van de beschikbare Integraal Veiligheidsdossiers van het areaal, de eisen uit de KES en het POF of scopeformulier (bij GPO). <p><u>Sleutelmoment 2: Bij vaststellen van het inkoopplan</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Beoordeelt of de uitkomsten van de meest actuele risico-inventarisatie op juiste wijze een plek hebben gekregen in het inkoopplan;• Escaleert wanneer bevindingen niet naar tevredenheid opgepakt worden. <p><u>Sleutelmoment 3: Bij publicatie van een contract op TenderNed</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Voert vóór publicatie op TenderNed een finale toets uit op het IVP, een go/no go-moment. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op de verwachte samenloop- en objectgebonden risico's op een werklocatie aan de hand van zijn areaalkennis. Bovendien toetst de VGC of de verplichtingen voor de opdrachtnemer die voortkomen uit het IVP op juiste wijze zijn vastgelegd in de contracteisen;• Tekent het document (IVP-ontwerp) vanuit zijn/haar verantwoordelijkheid indien opdrachtgever met het opgestelde plan kan voldoen aan de wettelijke

verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit;

- Escaleert indien nodig eerst binnen het IPM-team indien IVP-ontwerp niet in orde is;
- Escaleert naar de Portfoliomanager indien bevindingen niet naar tevredenheid opgepakt worden door het IPM-team.

Sleutelmoment 4: Bij aanvang van de werkzaamheden buiten

- Vóór aanvang van de werkzaamheden buiten voert de VGC een finale toets uit op het Integraal Veiligheidsplan van de opdrachtnemer, een go/no go-moment. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arboret¹. Bij prestatiecontracten is dit vanwege de aard van het werk dus een continue activiteit;
- Accepteert het IVP vanuit zijn of haar verantwoordelijkheid indien dit voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team indien IVP (uitvoering) niet in orde is.
- Escaleert naar de Portfoliomanager indien bevindingen niet naar tevredenheid opgepakt worden door het IPM-team.

Sleutelmoment 5: Bij scopewijzigingen na gunning van het contract

- Voert een toets uit op de invloed van de scopeveiligheid ten aanzien van de borging van de (integrale) veiligheid en of de juiste beheersmaatregelen zijn benoemd. Tevens toetst de VGC of de scopewijzigingen op de juiste manier in het IVP en de project RI&E zijn opgenomen, een go/no go-moment n.a.v. scopewijziging. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arboret;
- Accepteert het de gewijzigde documenten (n.a.v. scopewijziging) vanuit zijn of haar verantwoordelijkheid indien dit voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team indien aangepaste IVP (uitvoering) niet in orde is.

Tweede escalatielijn en borging van de onafhankelijke positie van de VGC

- *Daar waar de eerste escalatielijn (Sleutelmoment), zijnde escalatie binnen het IPM-team, niet afdoende is, treedt de tweede escalatielijn in werking, zijnde escalatie naar de Portfoliomanager. Indien ook de tweede escalatielijn niet afdoende is, KAN via het afdelingshoofd van de veiligheidspool naar de directeur Techniek van GPO of PPO worden geëscaleerd. De VGC heeft de zelfstandige bevoegdheid een werk te onderbreken én moet vervolgens verplicht worden geconsulteerd vóórdat de werkzaamheden worden hervat. Beide besluiten worden goed beargumenteerd en treden in werking wanneer het normale validatie en acceptatieproces in het projectteam niet afdoende werkt.*

Sleutelmoment 6: Toetsing opleverdocumenten inzake veiligheid vóór overdracht van aannemer/ PPO/GPO aan beheerder

- Toets de documenten, met name de inhoud van het Integraal Veiligheidsdossier (IVD), voordat deze overgedragen worden aan de beheerder;
- Accepteert de opgeleverde documenten vanuit zijn of haar verantwoordelijkheid indien dit voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team indien documenten niet compleet of

¹ Bij het uitwerken van het IVP door de opdrachtnemer zijn vaak nog niet alle activiteiten en bijbehorende risico's bekend. De opdrachtnemer zal in het IVP moeten aangegeven voor welke activiteiten werkplannen

niet in orde is. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast
